

BESLUIT (GBVB) 2023/927 VAN DE RAAD**van 5 mei 2023****betreffende een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit ter ondersteuning van de Oekraïense strijdkrachten via de levering van munitie**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 41, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad ⁽¹⁾ is de Europese Vredesfaciliteit ("de faciliteit") opgericht voor de financiering door de lidstaten van acties van de Unie in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) die tot doel hebben de vrede te handhaven, conflicten te voorkomen en de internationale veiligheid te versterken, op grond van artikel 21, lid 2, punt c), van het Verdrag. De faciliteit dient in het bijzonder op grond van artikel 1, lid 2, van Besluit (GBVB) 2021/509 gebruikt te worden voor het financieren van steunmaatregelen zoals acties ter versterking van de capaciteiten op militair en defensiegebied van derde staten en regionale en internationale organisaties.
- (2) De Oekraïense strijdkrachten bestrijden de Russische agressie al enkele jaren met aanhoudende militaire en burgerslachtoffers. De Russische agressie is in februari 2022 dramatisch geëscaleerd vanwege de niet-uitgelokte grootscheepse invasie van Oekraïne door de strijdkrachten van de Russische Federatie.
- (3) Op 25 februari 2022 verzocht de regering van Oekraïne de Unie dringend om steun via de levering van militaire uitrusting. In reactie daarop wordt sinds 28 februari 2022 steun verleend in het kader van de faciliteit op grond van Besluiten (GBVB) 2022/338 ⁽²⁾ en (GBVB) 2022/339 ⁽³⁾ van de Raad.
- (4) Tijdens de 24e top EU-Oekraïne van 3 februari 2023 herhaalden de Unie en haar lidstaten dat zij Oekraïne en het Oekraïense volk zo lang als nodig blijven steunen tegen de aanhoudende aanvalsoorlog van Rusland. Tijdens de buitengewone vergadering van de Europese Raad van 9 en 10 februari 2023 benadrukte de president van Oekraïne dat er dringend behoefte is aan verdere militaire steun voor Oekraïne.
- (5) Op 2 maart 2023 ontving de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid ("de hoge vertegenwoordiger") een verzoek van Oekraïne aan de Unie om de strijdkrachten van Oekraïne te ondersteunen met de levering van artilleriemunitie van kaliber 155 mm.
- (6) Op 20 maart 2023, is de Raad het eens geworden over een driesporenaanpak, die met name beoogt, in een gezamenlijke inspanning in de komende twaalf maanden, de levering en gezamenlijke aankoop van een miljoen stuks artilleriemunitie voor Oekraïne te versnellen, en heeft hij opgeroepen tot een snelle uitvoering van die drie sporen, die onderling verbonden zijn en parallel en op gecoördineerde wijze vervolgd moeten worden. De Raad heeft de lidstaten opgeroepen om dringend grond-grondmunitie en artilleriemunitie aan Oekraïne te leveren, alsook, indien daarom verzocht wordt, raketten. De Raad heeft de Commissie ook verzocht concrete voorstellen in te dienen om het opvoeren van de productiecapaciteit van de Europese defensie-industrie dringend te ondersteunen, toeleveringsketens veilig te stellen, efficiënte aankoopprocedures te faciliteren, tekortkomingen in de productiecapaciteit aan te pakken en investeringen te bevorderen, onder meer door, waar passend, een beroep te doen op de Uniebegroting.

⁽¹⁾ Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit, en tot intrekking van Besluit (GBVB) 2015/528 (PB L 102 van 24.3.2021, blz. 14).

⁽²⁾ Besluit (GBVB) 2022/338 van de Raad van 28 februari 2022 betreffende een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit voor de levering aan de Oekraïense strijdkrachten van militaire uitrusting en platforms die zijn ontworpen om te doden (PB L 60 van 28.2.2022, blz. 1).

⁽³⁾ Besluit (GBVB) 2022/339 van de Raad van 28 februari 2022 betreffende een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit ter ondersteuning van de Oekraïense strijdkrachten (PB L 61 van 28.2.2022, blz. 1).

- (7) Voorts riep de Raad de lidstaten op om gezamenlijk en zo snel mogelijk vóór 30 september 2023 munitie van kaliber 155 mm en, indien daarom verzocht wordt, raketten voor Oekraïne aan te kopen van de Europese defensie-industrie (en Noorwegen), binnen de parameters die vastgesteld zijn in het kader van een bestaand project van het Europees Defensieagentschap (EDA) of via complementaire gezamenlijke aankoopprojecten onder leiding van een lidstaat.
- (8) De in dit besluit vastgestelde voorwaarden gelden alleen voor gezamenlijke aankopen als bedoeld in punt 3 van de nota “Versnelling van de levering en gezamenlijke aankoop van munitie voor Oekraïne” die door de Raad op 20 maart 2023 is goedgekeurd, en laten de voorwaarden van toekomstige besluiten of verordeningen betreffende de Europese defensie-industrie onverlet.
- (9) De steunmaatregelen dienen uitgevoerd te worden met inachtneming van de beginselen en voorschriften van Besluit (GBVB) 2021/509, en met name naleving van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad ^(*), en in overeenstemming met de voorschriften voor de uitvoering van de in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven (“de uitvoeringsvoorschriften van de faciliteit”), met inbegrip van de voorschriften inzake de oorsprong van militaire uitrusting. In afwijking van artikel 50 van boek 3 van de uitvoeringsvoorschriften van de faciliteit en vanwege de bijzondere omstandigheden staat deelname aan de gezamenlijke aanbestedingsprocedures voor via deze steunmaatregel te financieren munitie en raketten alleen open voor in de Unie of in Noorwegen gevestigde marktdeelnemers die die munitie en raketten in de Unie of in Noorwegen produceren, onverminderd eventuele toekomstige besluiten. De oorsprongsregels van artikel 60 van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad ^(*) moeten van toepassing zijn. Munitie en raketten waarvan een belangrijk productiestadium bestaande uit eindassemblage in de Unie of in Noorwegen heeft plaatsgevonden, moeten ook geacht worden in aanmerking te komen. De toeleveringsketens van die marktdeelnemers kunnen marktdeelnemers omvatten die buiten de Unie of buiten Noorwegen gevestigd zijn of hun productie hebben. In dat verband moet rekening gehouden worden met de veiligheids- en defensiebelangen van de lidstaten.
- (10) De Raad herhaalt vastbesloten te zijn de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de democratische beginselen te beschermen, te bevorderen en na te leven, en de rechtsstaat en goed bestuur te versterken in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties, met de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en met het internationaal recht, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht.
- (11) De Raad zal regelmatig maandelijks van de uitvoering van de steunmaatregel in het kader van dit besluit op de hoogte gebracht worden, zodat toegezien kan worden op de vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstelling om Oekraïne één miljoen stuks artilleriemunitie te leveren. Ook zullen regelmatig vergaderingen op het niveau van de nationale directeurs Bewapening georganiseerd worden met de taskforce voor gezamenlijke aanbestedingen op defensiegebied (Commissie, Europese Dienst voor extern optreden, EDA), om de behoeften en de industriële capaciteiten te beoordelen en de nodige nauwe coördinatie te waarborgen, met name wat betreft de levering uit voorraden, de herprioritering van bestaande orders en de verschillende gezamenlijke aankoopprojecten, teneinde te zorgen voor een adequate uitvoering van de drie verschillende sporen.
- (12) Het Comité van permanente vertegenwoordigers zal toezien op de gecoördineerde en parallelle uitvoering van de driesporenaanpak.
- (13) De Raad wees er ook op dat hij zich blijft inzetten voor het verlenen van politieke en militaire steun aan Oekraïne, met name via de faciliteit en de militaire bijstandsmis­sie van de EU ter ondersteuning van Oekraïne, zonder afbreuk te doen aan het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten, waarbij ervoor gezorgd wordt dat terdege rekening gehouden wordt met de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten,

^(*) Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad van 8 december 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie (PB L 335 van 13.12.2008, blz. 99).

^(*) Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1).

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Instelling, doelstellingen, reikwijdte en duur

1. Bij dit besluit wordt een in het kader van de Europese Vredesfaciliteit ("de faciliteit") te financieren steunmaatregel ten gunste van Oekraïne ("de begunstigde") ingesteld ("de steunmaatregel").
2. De doelstelling van de steunmaatregel is bij te dragen tot de versterking van de capaciteiten en de weerbaarheid van de Oekraïense strijdkrachten om de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne te verdedigen en de burgerbevolking te beschermen tegen de aanhoudende militaire agressie, door de levering van artilleriemunitie van kaliber 155 mm en, indien daarom verzocht wordt, raketten, die op de snelst mogelijke wijze gezamenlijk van de Europese defensie-industrie aangekocht worden.
3. Ter verwezenlijking van de in lid 2 vastgelegde doelstelling financiert de steunmaatregel de levering aan de Oekraïense strijdkrachten van artilleriemunitie van kaliber 155 mm en, indien daarom verzocht wordt, raketten. Dergelijke munitie en raketten worden gezamenlijk aangekocht bij in de Unie of in Noorwegen gevestigde marktdeelnemers die die munitie en raketten in de Unie of in Noorwegen produceren. De oorsprongsregels van artikel 60 van Verordening (EU) nr. 952/2013 zijn van toepassing. Munitie en raketten waarvan een belangrijk productiestadium bestaande uit eindassemblage in de Unie of in Noorwegen heeft plaatsgevonden, worden ook geacht in aanmerking te komen. De toeleveringsketens van die marktdeelnemers kunnen marktdeelnemers omvatten die buiten de Unie of Noorwegen zijn gevestigd of hun productie hebben. In dat verband wordt rekening gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van de lidstaten. De gezamenlijke aankopen in het kader van deze steunmaatregel worden gedaan door de in artikel 4, lid 3, genoemde entiteiten binnen de parameters die vastgesteld zijn in de context van een bestaand project van het Europees Defensieagentschap of via gezamenlijke aankoopprojecten onder leiding van een lidstaat.
4. De steunmaatregel heeft een looptijd van 56 maanden vanaf de datum van de vaststelling van dit besluit.

Artikel 2

Financiële regelingen

1. Het financiële referentiebedrag ter dekking van de uitgaven in verband met de steunmaatregel bedraagt 1 000 000 000 EUR.
2. De uitgaven worden beheerd overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509 en de voorschriften voor de uitvoering van de in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven ("de uitvoeringsvoorschriften van de faciliteit"), met inbegrip van de voorschriften inzake de oorsprong van militaire uitrusting. In afwijking van artikel 50 van boek 3 van de uitvoeringsvoorschriften van de faciliteit staat deelname aan de gezamenlijke aanbestedingsprocedures alleen open voor in artikel 1, lid 3, vermelde marktdeelnemers.
3. Overeenkomstig artikel 29, lid 5, van Besluit (GBVB) 2021/509 kan de beheerder voor steunmaatregelen na de vaststelling van dit besluit verzoeken om bijdragen tot en met 1 000 000 000 EUR. De middelen waar de beheerder voor de steunmaatregelen om verzoekt, worden uitsluitend gebruikt voor uitgaven binnen de grenzen die door het bij Besluit (GBVB) 2021/509 opgerichte comité zijn goedgekeurd in de desbetreffende gewijzigde en jaarbegrotingen behorend bij de steunmaatregel.
4. Aankoopovereenkomsten of aankooporders in verband met de uitvoering van de steunmaatregel worden op de snelst mogelijke wijze gesloten tussen 20 maart 2023 en 30 september 2023. Daarmee verband houdende uitgaven zijn vanaf 20 maart 2023 tot een door de Raad vast te stellen datum subsidiabel.

Artikel 3

Regelingen met de begunstigde

1. De hoge vertegenwoordiger treft de nodige regelingen met de begunstigde om ervoor te zorgen dat die het internationaal recht naleeft, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht, en artikel 62, lid 2, van Besluit (GBVB) 2021/509, als voorwaarde voor het verlenen van steun in het kader van de steunmaatregel.

2. De in lid 1 vermelde regelingen bevatten tevens bepalingen inzake opschorting en beëindiging van de steun in het kader van de steunmaatregel indien blijkt dat de begunstigde de in lid 1 vermelde verplichtingen niet nakomt.

Artikel 4

Uitvoering

1. De hoge vertegenwoordiger is ervoor verantwoordelijk dat dit besluit uitgevoerd wordt overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509 en de uitvoeringsvoorschriften van de faciliteit, op een wijze die strookt met het geïntegreerd methodologisch kader voor de beoordeling en vaststelling van de vereiste maatregelen en controles voor steunmaatregelen in het kader van de faciliteit.

2. De specificaties van de artilleriemunitie van kaliber 155 mm en raketten die in het kader van de steunmaatregel geleverd dienen te worden, stemmen overeen met de prioriteiten die Oekraïne via de Militaire Staf van de EU meegedeeld heeft. Het bij Besluit (GBVB) 2021/509 ingestelde comité neemt een besluit over het kader dat van toepassing is op de financiering van de in artikel 1, lid 3, vermelde activiteiten en, waar passend, over de wijze van terugbetaling.

3. De uitvoering van de in artikel 1, lid 3, vermelde activiteiten kan toevertrouwd worden aan:

- a) het Ministerie van Defensie van België;
- b) het Ministerie van Defensie van Bulgarije;
- c) het Ministerie van Defensie van Kroatië;
- d) het Ministerie van Defensie van Cyprus;
- e) het Ministerie van Defensie van Tsjechië;
- f) het Ministerie van Defensie van Denemarken;
- g) het Estse Centrum voor defensie-investeringen (ECDI) namens het Ministerie van Defensie van Estland;
- h) het Ministerie van Defensie van Finland;
- i) het Ministerie van Defensie van Frankrijk;
- j) het Ministerie van Defensie, het Bondsministerie van Buitenlandse Zaken en het Bondsministerie van Binnenlandse Zaken en Heimat van Duitsland;
- k) het Ministerie van Defensie van Griekenland;
- l) het Ministerie van Defensie van Italië;
- m) het Ministerie van Defensie van Letland en het Centrum voor logistiek en aanbesteding voor defensie van Letland;
- n) het Ministerie van Nationale Defensie van Litouwen;
- o) het directoraat Defensie van het Ministerie van Buitenlandse en Europese Zaken van Luxemburg;
- p) het Ministerie van Defensie van Nederland;
- q) het Ministerie van Defensie van Polen;
- r) het Ministerie van Defensie van Portugal;
- s) het Ministerie van Nationale Defensie van Roemenië;
- t) het Ministerie van Defensie van de Slowaakse Republiek;
- u) het Ministerie van Defensie van Slovenië;
- v) het Ministerie van Defensie van Spanje;
- w) het Ministerie van Defensie van Zweden/de Zweedse dienst Defensiematerieel.

*Artikel 5***Steun door de lidstaten**

De lidstaten staan over hun grondgebied, met inbegrip van hun luchtruim, de doorvoer toe van artilleriemunitie van kaliber 155 mm en raketten, met inbegrip van begeleidend personeel, op een wijze die in overeenstemming is met artikel 56, lid 3, van Besluit (GBVB) 2021/509.

*Artikel 6***Toezicht, controle en evaluatie**

1. De hoge vertegenwoordiger ziet erop toe dat de begunstigde de verplichtingen van artikel 3 nakomt. Dat toezicht verschaft kennis over de context van en het risico op niet-nakoming van de overeenkomstig artikel 3 vastgestelde verplichtingen, en draagt bij aan de voorkoming van zulke gevallen van niet-nakoming, met inbegrip van schendingen van het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht door eenheden van de strijdkrachten van Oekraïne die ondersteuning krijgen in het kader van de steunmaatregel.
2. De controle na verzending van uitrusting wordt georganiseerd op een wijze die strookt met het geïntegreerd methodologisch kader voor de beoordeling en vaststelling van de vereiste maatregelen en controles voor steunmaatregelen in het kader van de faciliteit.

*Artikel 7***Verslaglegging**

Gedurende de uitvoeringsperiode brengt de hoge vertegenwoordiger overeenkomstig artikel 63 van Besluit (GBVB) 2021/509 halfjaarlijks verslag uit aan het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) over de uitvoering van de steunmaatregel. Dat wordt aangevuld door regelmatige maandelijkse actualisatieverslagen aan de Raad over de uitvoering van de steunmaatregel, met inbegrip van de vooruitgang die is geboekt bij de verwezenlijking van de doelstelling ervan, op basis van door de lidstaten verstrekte informatie over leveringen van artilleriemunitie van kaliber 155 mm en, indien daarom wordt verzocht, raketten. De beheerder voor steunmaatregelen brengt het bij Besluit (GBVB) 2021/509 ingestelde comité voor de faciliteit overeenkomstig artikel 38 van dat besluit regelmatig op de hoogte van de uitvoering van de ontvangsten en uitgaven, onder meer door informatie te verstrekken over de betrokken leveranciers en onderaannemers.

*Artikel 8***Opschorting en beëindiging**

1. Het PVC kan overeenkomstig artikel 64 van Besluit (GBVB) 2021/509 besluiten de uitvoering van de steunmaatregel geheel of gedeeltelijk op te schorten.
2. Het PVC kan de Raad ook aanbevelen de steunmaatregel te beëindigen.

*Artikel 9***Inwerkingtreding**

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Het is van toepassing met ingang van 20 maart 2023.

Gedaan te Brussel, 5 mei 2023.

Voor de Raad
De voorzitter
J. ROSWALL